Dosarul nr. 4-1806/2024

4-24080952-12-4-23072024

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

26 noiembrie 2024 mun. Chişinău
Judecătoria Chişinău, (sediul Buiucani)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Tudor Stambol
Grefier Marcela Sajin, Cătălina Rașcovschi
Cu participarea:
Contravenientului Vadim Pleșca
Avocatului Andrei Beruciașvili
În lipsa:
Agentului constatator Andrian Romanciuc

examinând în ședință de judecată publică, în limba de stat, cauza contravențională de acuzare a contravenientului:

Pleșca Vadim*,** născut la ** IDNP *****, domiciliat *****,-

de comiterea contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) Cod contravențional, -

c o n s t a t ă:

La data de 16.07.2024 agentul constatator ofițer principal de sector al SP-4 al IP Botanica mun. Chișinău, Andrian Romanciuc, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 637346 în privința lui Pleșca Vadim, pe faptul că, la data de 14.07.2024 ora 18:08, în *****, nu și-a îndeplinit obligațiile corespunzător în întreținerea și educarea copilului minor.

În ședința de judecată agentul constatator Romanciuc Andrian nu s-a prezentat, fiind citat legal fapt confirmat prin prezența dovezii de expediere a citației prin intermediul poștei electronice, considerente din care instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Avocatul Andrei Beruceașvili în cadrul ședinței de judecată a solicitat încetarea procesului din motiv că nu este clar în ce se învinuiește contravenientul. Agentul constatator nu a descris acțiunile lui Pleșca Vadim, procesul conține date eronate iar Pleșca Vadim a refuzat de a semna.

În ședința de judecată contravenientul Pleșca Vadim a susținut cele invocate de către avocat.

Instanţa de judecată, studiind în cumul totalitatea probelor, cercetând materialele cauzei, constată vinovăția lui Pleșca Vadim de comiterea contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) Cod contravențional.

În ședința de judecată s-a constatat că, Pleșca Vadim la data de 14.07.2024 ora 18:08, în *****, nu și-a îndeplinit obligațiile corespunzător în întreținerea și educarea copilului minor.

Conform art. 7 Cod contravențional, *persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.*

Conform art. 442 alin. (1) Cod contravenționale, *procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.*

Potrivit art. 8 alin.(1) Cod contravențional, *persoana este supusă răspunderii contravenţionale numai pentru fapte săvîrşite cu vinovăţie. (2) Este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvîrşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.*

Conform art. 10 Cod contravenţional, *constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.*

Conform art. 440 alin. (1) Cod contravenţional, *constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.*

Conform art. 425 alin. (1) Cod contravenţional, *probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.*

Conform prevederilor art. 458 alin. (1) Cod contravenţional, *la adoptarea hotărârii în cadrul procesului instanţa de judecată urmează să determine caracterul veridic al contravenţiei imputate; existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; necesitatea*

sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

Conform prevederilor art. 63 alin. (1) Cod contravențional, *neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinţi sau de către persoanele care îi înlocuiesc a obligaţiilor de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 15 la 25 de ore.*

În legislația Republicii Moldova, ca şi în cea a altor state europene, contravențiile au fost scoase de sub incidenţa legii penale şi supuse unui regim administrativ. Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravenţional, instanţa de judecată evidenţiază că sancţiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetăţenilor în vederea realizării scopului preventiv şi represiv al sancţiunii, iar potrivit art. 38 alin. (3) din legea citată, arestul contravenţional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenţionate a unei alte sancţiuni contravenţionale, ceea ce conferă faptei natura penală. Astfel, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului (*Zilibergerg împotriva Moldovei* (§ 35, din 01 februarie 2005), *Angel împotriva României* (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau *Ozturk împotriva Germaniei* (din 21 februarie 1994). Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenţionala desfăşurată în faţa instanţei de judecată revine în primul rînd organului constatator şi, în condiţiile în care acesta face dovada vinovăţiei, petentul urmează să-şi probeze nevinovăţia.

La fel, instanţa evidenţiază că, forţa probantă a proceselor-verbale, este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putîndu-se reglementa importanţa fiecărui mijloc de probă, însă instanţa are obligaţia de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci cînd administrează şi apreciază probatoriul (*cauza Bosoni v. Franţa*, hotărîrea din 7 septembrie 1999), în raport cu cele enunţate, art. 425 alin. (2) al Codului contravenţional, cuprinde dispoziţii exprese cu privire la forţa probantă a procesului-verbal cu privire la contravenţie, fiind reglementat că, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie. La fel, instanţa reţine că, legiuitorul în art. 442 alin. (1) Cod contravenţional, a definit procesul-verbal cu privire la contravenţie, ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Subsecvent, a fost legiferat şi faptul că, procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanţa de judecată va verifica legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 637346 din 16.07.2024, întocmit în privința lui Romanciuc Andrian.

În ceea ce privește starea de fapt constatată şi în corespundere cu art. 425 Cod Contravențional se reține că, aceasta a fost confirmată prin probe pertinente, concludente şi utile cazului contravențional precum:

- scrisoare de însoțire (f. d. 1);

- foaie de titlu (f. d. 2);

- proces-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 637346 din 16.07.2024, întocmit în privința lui Romanciuc Andrian (f. d. 3);

- informație „112” conform căreia apelantul a informat precum că în ***** doi copii în macara (f. d. 4);

- raportul BPRO din 14.07.2024 (f. d. 5);

- proces-verbal privind actele de constatare din 16.07.2024 potrivit căruia ***** a declarat că, la data de 14.07.2024 a ieșit afară și s-a întâlnit cu un prieten pe nume care l-a rugat să meargă cu el la o clădire în construcție abandonată pentru a face un video pe macara. A spus că se teme de înălțime, în cele din urmă fiind convins de către acesta a urcat până la etajul 2 iar ***** a început să urce pe macara. Când au venit colaboratorii de poliție prietenul a fugit iar pe el l-au prins ***** la scurt timp s-a apropiat la poliție (f. d. 6);

- proces-verbal privind actele de constatare din 16.07.2024 potrivit căruia Plești Vadim a declarat că, atribuțiile sale părintești și le exercită pe deplin conștiincios, copil provine dintr-o familie adecvată, oferindu-i educație bună (f. d. 7).

Respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de agentul constatator în procesul – verbal de contravenție și în corespundere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) al Codului contravențional, instanța de judecată reține că aceasta a fost confirmată prin probe pertinente, concludente și utile cazului contravențional. Astfel, acestea în ansamblu coroborează între ele, se completează unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert comiterea contravenției imputate făptuitorului.

În această ordine de idei, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt, fiind stabilit cu certitudine faptul că, Plești Vadim la data de 14.07.2024 ora 18:08, în *****, nu și-a îndeplinit obligațiile corespunzător în întreținerea și educarea copilului minor.

Sub acest aspect, instanța conchide că, faţă de probele administrate în cauză, prezumţia de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumţia de autenticitate şi prezumţia de veridicitate nu au fost răsturnate în cazul de faţă, în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost stabilită pe baza constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate.

Cu referire la afirmațiile avocatului și al contravenientului precum că procesul-verbal a fost întocmit cu grave erori, instanța de judecată menționează că, potrivit jurisprudenței CEDO în cauza Maslova şi Nalbandov contra Rusiei, Curtea a reiterat importanța soluționării unei cauze în fond, astfel ca instanța națională să se expună asupra vinovăției sau nevinovăției persoanei acuzate de comiterea unui delict, în vederea stabilirii adevărului obiectiv, restabilirii ordinii de drept, ocrotirii şi asigurării drepturilor nu numai a acuzatului, dar şi a victimelor infracțiunii. În termeni clari CEDO a reiterat că nu pot fi puse la baza unei hotărâri de condamnare – exclusiv probele obținute cu încălcarea art. 2 CEDO, adică prin aplicarea torturii. În restul cazurilor, instanțele urmează să dea apreciere probelor obținute cu încălcări procedurale, fiind posibilă ușurarea pedepsei ca recompensă pentru drepturile încălcate (cum este art. 385 alin. (4) din Codul de Procedură Penală).

Astfel, CEDO în jurisprudenţa sa a reiterat că formalitățile procedurale nu trebuie să predomine asupra fondului cauzei/adevărului obiectiv.

Conform art. 251 Cod procedură penală, *„(1) Încălcarea prevederilor legale care reglementează desfăşurarea procesului penal atrage nulitatea actului procedural numai în cazul în care s-a comis o încălcare a normelor procesuale penale ce nu poate fi înlăturată decât prin anularea acelui act, fie au fost afectate caracterul echitabil al procesului penal sau drepturile părţilor. (2) Actele îndeplinite ulterior actului care a fost declarat nul sunt la rândul lor lovite de nulitate atunci când există o legătură directă între acestea şi actul declarat nul. (3) În cazul în care constată nulitatea unui act, organul de urmărire penală, procurorul sau instanţa de judecată dispune, atunci când este necesar şi dacă este posibil, refacerea acelui act cu respectarea dispoziţiilor legale.”*

Spre deosebire de reglementările din Codul contravențional, în Codul de procedură penală legislatorul a decis să diferențieze nulitatea absolută de cea relativă. Astfel, potrivit articolului 251 din Codul de procedură penală, se sancționează cu nulitate absolută actul procedural încheiat cu încălcarea prevederilor legale referitoare la competența rationae materie sau ratione personae, la sesizarea instanței, la compunerea acesteia şi la publicitatea ședinței de judecată, la participarea părților în cazurile obligatorii, la prezența interpretului ori a traducătorului, dacă sunt obligatorii potrivit legii. În toate celelalte cazuri de încălcare a normelor procesuale penale, nulitatea actului procedural poate fi invocată numai în cazul în care s-a comis o încălcare ce nu poate fi înlăturată decât prin anularea acelui act.

Astfel, scopul de bază a oricărui proces judiciar este aflarea adevărului şi justa soluționare a cauzei, iar încălcarea prevederilor procedurale în procesul de acumulare a probelor poate servi temei pentru ușurarea pedepsei.

Instanța de judecată reține că prin Hotărârea Nr. 32 din 29 noiembrie 2018 Curtea Constituțională a reținut în jurisprudența sa că sistemul de sancționare al statului trebuie să funcționeze de o asemenea manieră încât cei vulnerabili, să fie convinși că sistemul judiciar va reacționa împotriva ilegalităților comise față de ei și nu le va tolera sau nu îi va lăsa pe făptuitori nepedepsiți. Dacă nu s-ar putea stabili o pedeapsă din cauza reglementării deficitare a legii, scopul legii contravenționale nu ar fi atins, fapt care ar alimenta scepticismul public la adresa sistemului judiciar (HCC nr. 28 din 22 noiembrie 2018, § 65). În concluzie, Curtea observă că articolul 445 și textul „și 445” din articolul 461 din Codul contravențional împiedică autoritățile să-și respecte obligațiile procedurale pozitive și sunt contrare articolelor 24 și 28 din Constituție. Astfel, constatarea neconstituționalității prevederilor contestate nu împiedică Parlamentul să diferențieze cazurile de nulitate absolută și de nulitate relativă a procesului-verbal cu privire la contravenție. Totuși, până la introducerea acestor amendamente legislative, judecătorii trebuie să aplice prevederile din Codul de procedură penală și să constate, în fiecare caz particular, dacă lipsa unei mențiuni în procesul-verbal nu poate fi înlăturată decât prin anularea procesului-verbal de constatare a contravenției sau dacă aceasta poate fi acoperită (confirmată) de către instanța de judecată.

Astfel, instanța relevă că, agentul constatator la examinarea cauzei a calificat împrejurările cauzei obiectiv și a adoptat decizia de sancționare a lui Pleșca Vadim în baza unor probe pertinente și concludente, cauza a fost examinată complet, fiind stabilit cert faptul că în acțiunile lui Pleșca Vadim sunt prezente elementele contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) Cod contravențional.

Din materialele cauzei contravenționale, cercetate în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond s-a constatat că, Pleșca Vadim a săvârșit contravenția prevăzute de art. 63 alin. (1) Cod contravențional și anume neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinţi sau de către persoanele care îi înlocuiesc a obligaţiilor de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului care se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 15 la 25 de ore.

În continuare, instanța de judecată remarcă că procesul – verbal cu privire la contravenție fiind întocmit de un organ al statului aflat în exercițiul funcțiunii trebuie sa i se recunoască valoarea probatorie sub aspectul constatării stării de fapt, ca efect al triplei prezumții de autenticitate, veridicitate și legalitate. În acest sens este de menționat că în jurisprudența CtEDO s-a reținut în mod constant că prezumțiile nu sunt în principiu, contrare Convenției. În așa mod, Curtea a constatat anterior că prezumțiile de fapt și de drept se regăsesc în orice sistem de drept; în principiu, convenția nu derogă de la acestea, însă în materie penală obligă statele contractante să nu depășească un anumit prag. În special, articolul 6 § 2 impune statelor să aibă în vedere aceste prezumții, aceasta în limite rezonabile, ținând cont de gravitatea faptelor și păstrând dreptul la apărare (Salabiaku împotriva Franței, hotărârea din 7 octombrie 1988, seria A, nr. 141-A, pag. 15, pct. 28; Telfner împotriva Austriei, nr. 33501/96, pct. 16, 20 martie 2001).

În această ordine de idei, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar și apreciate de instanțe, iar instanța reține că încheierea procesului – verbal cu privire la contravenție este temeinică. Sub acest aspect, instanța conchide că, față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate şi prezumția de veridicitate nu au fost răsturnate în cazul de față, în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost constată pe baza constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate.

În drept, acțiunile lui Pleșca Vadim au fost calificate corect și întrunesc elementele constitutive ale contravenției prevăzute în art. 63 alin. (1) din Codul contravențional.

Sub aspectul legalităţii procesului-verbal, instanţa de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât şi din oficiu de către instanţă întru asigurarea respectării principiului legalităţii şi dreptăţii, consacrate expres în art. 5 şi 7 din Codul contravențional.

Astfel, Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie într-o anumită forma „ad validitatem”, cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravenţional, sunt impuse agentului constatator la

întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

În ceea ce privește legalitatea procesului-verbal, instanţa constată că, procesul-verbal cu privire la contravenție este încheiat cu respectarea dispozițiilor legale, acesta cuprinzând mențiunile obligatorii prevăzute de legea contravențională sub sancţiunea nulităţii absolute şi nefiind afectat de alte vicii de natură să ducă la anularea sa.

În aceeași ordine de idei, instanţa specifică că, în măsura în care procesul-verbal cu privire la contravenție din 16.07.2024, nu este afectat de vicii de legalitate, valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă. Mai mult ca atât, la examinarea cauzei, instanţa nu a stabilit că, datele înserate de agentul constatator în actul atacat au fost obţinute prin ilegalităţi, metodele sau încălcările enumerate expres în art. 425 alin. (6) al Codului contravenţional. Astfel, probele apreciate fiecare în parte şi în ansamblul lor, coroborează între ele, se completeze unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială şi dovedesc cert comiterea contravenţiei imputate făptuitorului.

Prin urmare, se impune a fi menționat că, instanţa nu a determinat circumstanţele prevăzute în art. 441 al Codul contravenţional, care ar înlătură procesul contravenţional.

Sub aspectul individualizării pedepsei ce urmează a fi aplicată făptuitorului pentru contravenţia incriminată, instanța va ține seama de limitele de pedeapsă prevăzute de lege pentru fapta săvârșită (se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 15 la 25 de ore), dar şi de criteriile de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. art. 41 – 43 Cod contravențional, şi anume, de gradul de pericol social al faptei săvârșite, de împrejurările în care a fost comisă fapta, dar şi circumstanțele lui personale.

La aplicarea sancţiunii instanţa de judecată ţine cont de caracterul contravenţiei comise, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei.

Circumstanțe atenuante: nu au fost invocate de către agentul constatator.

Circumstanțe agravante: nu au fost invocate de către agentul constatator.

Pentru ca pedeapsa să-şi realizeze funcţiile şi scopul, definite de legiuitor în cuprinsul art. 32 Cod contravențional, aceasta trebuie să corespundă sub aspectul duratei şi naturii sale gravității faptei comise, potențialului de pericol social pe care în mod real o prezintă fapta contravențională comisă de contravenient, dar şi aptitudinii acestuia de a se îndrepta sub influența sancțiunii.

Instanța de judecată evidențiază că orice sancțiune juridica, inclusiv cea contravențională, nu reprezintă un scop în sine, ci un mijloc de reglare a raporturilor sociale, de formare a unui spirit de responsabilitate, iar pentru aceasta nu este nevoie ca în toate cazurile sa se aplice sancțiunea maximă. Sancțiunile juridice constituie nu mijloace de răzbunare a societății, ci de prevenire a săvârșirii faptelor ilicite și de educare a persoanelor vinovate.

Ţinând cont de prevederile art. 41 - 43 Cod Contravenţional, luând în consideraţie caracterul şi gradul prejudiciabil al contravenţiei, caracteristica contravenientului şi de circumstanţele cazului, instanța de judecată consideră necesar de-i aplicat o sancțiune sub formă de amendă în mărime de 6 unități convenționale în beneficiul statului.

Totodată, potrivit prevederilor art. 381 alin. (4) din Codul contravențional, *autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atât circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante*.

În conformitate cu art. art. 34, 63 alin. (1), 460, 462, 463 Cod contravențional, instanța de judecată,

h o t ă r ă ş t e :

Pleșca Vadim, născută la ***** IDNP *****, domiciliat *****, se recunoaște vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) Cod Contravențional, stabilindu-i sancţiune sub formă de amendă în mărime de 6 (șase) unități convenționale, echivalentul a 300 (trei sute) lei.

Se explică contravenientului conținutul art. 34 alin. (3) Cod Contravențional, care prevede: *„Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.”*

Hotărârea cu drept de recurs, la Curtea de Apel Chişinău, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani).

Preşedintele şedinţei,
judecător /semnătura/ Tudor Stambol